

Cuntas Leithreasa 2022

Vóta 19

Oifig an Ombudsman

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 19, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais sin, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 ar na tuarastail agus na speansais a thabhaigh Oifig an Ombudsman, Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí, an Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí, Oifig an Choimisinéara Faisnéise agus Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2022, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlítear barrachas €1.324 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i gclárán 22 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú, ach amháin sna cásanna seo a leanas.

Dímheas

Dímheastar ceadúnais bogearraí de réir méid cothrom ag ráta 33% sa bhliain.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann Oifig an Ombudsman córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Comhlíontar an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'óibleagáidí eile mar Ard-Stiúrthóir. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead mar is ceart iad, agus go gcoisctear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte le haghaidh seirbhísí comhroinnte a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ón Oifigeach Cuntasaíochta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte, lena n-áirítear seirbhísí comhroinnte airgeadais, á soláthar don Oifig seo.

I mí Aibreáin 2022, cuireadh córas Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte i bhfeidhm d'ocht gcliantchomhlacht, an Vóta seo ina measc. Cuireadh Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais in áit an chórais airgeadais a bhí in úsáid san Oifig cheana féin. D'fhág sé sin go raibh dhá chuntas cuntasaíochta ar leith i bhfeidhm le linn na bliana cuntasaíochta 2022. Bhí dúshlán ag baint leis an gcóras airgeadais traseagraíochtúil mórsála sin a thabhairt isteach agus, le linn na cuntais seo a ullmhú, rinne an tAonad Airgeadais laistigh den Oifig seo seiceálacha láimhe breise chun a chinntiú go bhfuil na figiúirí atá á dtuairisciú cruinn. Leanann an Oifig le hobair i gcomhar leis an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte chun iarracht a dhéanamh na dúshlán sin a shárú.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina gcuimsítear na gnéithe seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais agus freagracht chomhfhreagrach ar leibhéal an lucht bainistíochta.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun easnaimh shuntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomhaíocht cheartaitheach chuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a thabhairt dom ó thaobh mo fhreagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Baineann an Oifig úsáid as an gCóras Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (CBFF) chun riachtanais oiliúna foirne a shainaithint, lena n-áirítear na scileanna bainistíochta airgeadais agus cuntasaíochta a theastaíonn uathu. Ina dhiaidh sin, déantar an oiliúint a theastaíonn a eagrú nó a fhoinsiú, de réir mar is cuí.
- Rinneadh nósanna imeachta a dhoiciméadú le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmलगin agus freagrachta, agus go háirithe.

- Go bhfuil córas iomchuí buiséadaithe i bhfeidhm lena mbaineann buiséad bliantúil a gcoinníonn an lucht ardbhainistíochta é faoi athbhreithniú.
- Go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe tráthrialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le feidhmíocht thuartha.
- Go n-oibrítear córas bainistíochta riosca laistigh den Oifig. Bíonn bainistíocht riosca ag éirí níos tábhachtaí i gcónaí do phróisis straitéiseacha agus ghnó na hOifige. Is trí chláir rioscaí, trí phleananna straitéiseacha agus gnó agus trí spriocanna aonair CBFF a chuirtear an obair sin i gcrích.

- Go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú. Tá crua-earraí agus bogearraí nua-aimseartha deisce ríomhaire i bhfeidhm ag an Oifig agus tá siad ar fáil don fhoireann ar fad. Tá freastalaithe, líonraí agus córais agus saoráidí cúltaca agus balla dóiteáin i bhfeidhm freisin. Is deimhin liom go bhfuil ár gcóras TFC oiriúnach don fheidhm agus go bhfuil sé ag feidhmiú go héifeachtach.
- Go bhfuil treoiríníte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

Soláthar

Deimhním go gcinntíonn an Oifig go bhfuil díriú cuí ann ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh gach treoiríníne ábhartha a chinntiú.

Tá mionsonraí faoi chonradh neamhiomaíoch amháin tugtha ag an Oifig sa tuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40/2002 chuig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an Oifig na treoiríníte cé is moite de chonradh amháin (ar mhó a luach ná €25,000) dar luach iomlán €25,475 (gan CBL a áireamh).

Bhain an conradh le seirbhísí glantacháin conartha agus soláthairtí glantacháin. Chuaigh conradh a dámhadh tar éis próiseas iomaíoch tairisceana in éag sular athlonnadh an Oifig go háitreabh nua i mí na Nollag 2019. I mí an Mhárta 2020, mar gheall ar theacht phaindéim Covid-19, agus mar gheall ar fhoirgnimh a dhúnadh go páirteach agus go hiomlán dá dheasca sin, cinneadh úsáid na gconraitheoirí glantacháin reatha a choinneáil go dtí go dtiocfadh deireadh leis an tréimhse éiginnteachta. Ceapadh conraitheoir glantacháin nua le héifeacht ó mhí na Samhna 2022 faoi chreat de chuid na hOifige um Sholáthar Rialtais.

Cuireadh an conradh thuasluaite ar áireamh sa tuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40/2002 dá dtagraítear thuas.

Iniúcháireacht inmheánach agus Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Oifig, ar feidhm í atá seachfhoinsithe agus ina n-oibríonn pearsana a bhfuil an oiliúint chuí orthu. Feidhmíonn an t-aonad iniúcháireachta inmheánaí faoi chairt a faomhadh i mí na Nollag 2021. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Oifig neamhchosanta orthu bonn eolais faoina cuid oibre agus bíonn a pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh agamsa, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chumhdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomhaíocht leantach de bhun thuairiscí na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Oifig lena ndéantar sainathint agus tuairisciú ar phríomhrioscaí agus ar na gníomhartha bainistíochta a bhfuiltear ag tabhairt fúthu chun dul i ngleic leo agus, a mhéid agus is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm lena sainaitnítear na príomhrioscaí atá roimh an Oifig agus rinneadh iad sin a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Fhoireann Bhainistíochta athbhreithniú agus uasdátú ar an gclár ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear torthaí na measúnachtaí sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go mbainistítear rioscaí de réir leibhéal inghlactha.

Mionsonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú agus an fhreagracht as oibriú na rialuithe atá sannta do bhaill foirne shonracha.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Fhoireann Bhainistíochta, nuair is iomchuí. Deimhním gur sainaitníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Oifig chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Is éard a chuireann bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú na hOifige ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais ná obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus obair an lucht ardbhainistíochta laistigh den Oifig atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Saincheistanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaitníodh aon laigí sa rialú inmheánach airgeadais maidir leis an mbliain 2022 is gá a nochtadh sa chuntas leithreasa.

Elaine Cassidy

Oifigeach Cuntasaíochta

Oifig an Ombudsman

31 Márta 2023

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 19 Oifig an Ombudsman

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 19 Oifig an Ombudsman don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú)1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáiltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 19 Oifig an Ombudsman don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam le hOifig an Ombudsman agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta r na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

31 Lúnasa 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach tá an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna cuntas leithreasa, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithe míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna tuarascálacha iniúchóireachta ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 19 Oifig an Ombudsman

Cuntas Leithreasa 2022

		2022	2021
	Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
Caiteachas an chláir			
A	Feidhm an Ombudsman/Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí	7,435	6,307
B	An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí	1,992	1,525
C	Oifig an Choimisinéara Faisnéise/Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil	3,366	2,611
Ollchaiteachas	12,793	11,434	10,443
<i>Lúide</i>			
D	Leithreasaí-i-gcabhair	505	366
Glanchaiteachas	12,288	10,964	10,077

Barrachas

Dlítear barrachas na suime a soláthraíodh os cionn na glanshuime a feidhmíodh a ghéilleadh don Stáitchiste.

	2022	2021
	€	€
Barrachas le géilleadh	1,323,783	2,062,146

Elaine Cassidy
Oifigeach Cuntasaíochta
Oifig an Ombudsman

31 Márta 2023

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2022

	2022	2021
€000	€000	€000
Pá	9,647	8,385
Neamhphá	1,787	2,058
Ollchaiteachas	11,434	10,443
<i>Lúide</i>		
Leithreasaí-i-gcabhair	470	366
Glanchaiteachas	10,964	10,077
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Ceannacháin airgid thirim	(118)	
Dímheas	161	43
		119
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghdú ar fhardail	6	
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(208)	(202)
		(309)
Caiteachas díreach	10,805	9,887
Caiteachas a iompraíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	4,176	3,676
Glanhostas an chláir	14,981	13,563

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna a leanas i dtaca le Vóta 19 a iompraíodh in áit eile.

	2022	2021
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	41	30
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	1,881	1,567
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	2,109	2,066
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	145	13
	4,176	3,676

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais ag an 31 Nollaig 2022

	Nóta	2022 €000	2021 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	289	326
Sócmhainní reatha			
Fardail ^a		—	6
Réamhíocaíochtaí	2.2	683	472
Banc agus airgead tirim		97	113
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.4	258	137
Iarmhéideanna dochair eile		7	32
Iomlán na sócmhainní reatha		1,045	760
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe		78	75
Iarmhéideanna sochair eile	2.3	362	282
Iomlán na ndliteanas reatha		440	357
Glansócmhainní reatha		605	403
Glansócmhainní		894	729
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.5	894	729

Nóta ^a Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar ábhar inchaite sa bhliain 2022, baineadh catagóirí míreanna íseal-luacha agus ardtoirte d'iarmhéid na bhfardal.

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh TF	Trealamh oifige	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000
Costas nó luacháil ollsócmhainní				
Ag an 1 Eanáir 2022	2,307	45	102	2,454
Breiseanna ^a	—	—	124	124
Athaicmiú ^b	45	(45)	—	—
Curtha in úsáid	190	—	(190)	—
Ag an 31 Nollaig 2022	2,542	—	36	2,578
Dímheas carntha				
Ag an 1 Eanáir 2022	2,083	45	—	2,128
Athaicmiú ^b	45	(45)	—	—
Dímheas don bhliain	161	—	—	161
Ag an 31 Nollaig 2022	2,289	—	—	2,289
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2022	253	—	36	289
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	224	—	102	326

Nóta ^a Áirítear ar shócmhainní caipitil atá á bhforbairt costais €29,000 a bhaineann le bunú Oifig nua an Choimisinéara um Nochtadh Cosanta, rud a bunaíodh an 1 Eanáir 2023.

^b Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an gclár sócmhainní seasta, ba mar threalamh TF a athaicmíodh sócmhainní áirithe a aicmíodh roimhe sin mar threalamh oifige.

2.2 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Ceadúnais bogearraí	518	245
Réamhíocaíochtaí eile	165	227
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	683	472

2.3 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	165	134
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	90	72
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	24	9
Ranníocaíochtaí pinsin	32	24
	<u>311</u>	<u>239</u>
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	34	28
Míreanna eile sochair ar fionraí	17	15
	<u>362</u>	<u>282</u>

2.4 Glanmhaoiniú ón Státchiste

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Barrachas le géilleadh	1,324	2,062
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(1,582)	(2,199)
Glanmhaoiniú ón Státchiste	<u>(258)</u>	<u>(137)</u>
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	97	113
Iarmhéideanna dochair: fionraí	7	32
	<u>104</u>	<u>145</u>
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(311)	(239)
Iarmhéideanna sochair: fionraí	(51)	(43)
	<u>(362)</u>	<u>(282)</u>
	<u>(258)</u>	<u>(137)</u>

2.5 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta	2022	2021
		€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir		729	607
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	12,288	
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(1,324)	
Glanvóta		10,964	10,077
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1	4,176	3,676
Míreanna neamhairgid – coigeartú sócmhainní caipitil		6	—
Coigeartuithe ar shócmhainní seasta ^a		—	(68)
Glanchostas an chláir	1	(14,981)	(13,563)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig		894	729

Nóta ^a Baineann na coigeartuithe seo le sócmhainní aonair ar lú a luach ná €10,000 a bhaint den chlár sócmhainní in 2021, mar a cheanglaítear le ciorclán 1/2022 ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

2.6 Ceangaltais

	2022	2021
	€000	€000
ag an 31 Nollaig		
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	184	247
Tionscadail chaipitil	208	148
	392	395

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Cionroinneadh an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos ar fud na gclár ar mhaithe le costais iomlána na gclár a chur i láthair

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh athluaite ^a
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	10,233	9,647	8,385
ii.	Taisteal agus cothú	62	10	4
iii	Oiliúint agus forbairt	300	106	124
iv	Seirbhísí gairmiúla, seirbhísí comhairleoireachta agus seirbhísí eile	44	68	91
v	Speansais oibriúcháin	1,319	205	186
vi	Speansais sócmhainní agus trealaimh	109	920	1,057
vii	Speansais chumarsáide agus mhargaíochta	36	69	61
viii	Táillí dlí	680	365	535
ix	An Coimisiún Reifrinn ^b	10	44	—
		12,793	11,434	10,443

Nóta ^a In 2022, rinneadh athrú ar na fo-mhírchinn riaracháin chun éascú a dhéanamh ar an gcairt tras-Rialtais aonair nua cuntas do gach vóta. Bhog ocht gcliantchomhlacht, lena n-áirítear an Vóta seo, chuig cairt nua cuntas i rith na bliana. Athluadh na figiúirí comparáideacha do 2021 chun teacht leis na fo-mhírchinn nua.

^b Sular bunaíodh an Coimisiún Toghcháin an 1 Eanáir 2023, thabhaigh an Oifig seo costais €44,000 maidir le seirbhísí a sholáthar do reifrinn amach anseo.

Difríochtaí suntasacha

Seo a leanas na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas riaracháin (+/- 25% agus €100,000).

iii Oiliúint agus forbairt

Soláthar meastacháin €300,000; toradh €106,000

Baineann an laghdú €194,000 le coigilt ar chúrsaí oiliúna nár fhill in 2022 ar na leibhéil a bhí i réim roimh an bpaindéim. Ina theannta sin, mar thoradh ar an athrú ar na fo-mhírchinn i rith na bliana, tuairiscítear roinnt caiteachais anois faoi speansais oibriúcháin.

v Speansais oibriúcháin*Soláthar meastacháin €1.319 milliún; toradh €205,000*

Baineann an tearc-chaitheamh €1.114 milliún le hearráid neamhcheartaithe sna meastacháin fhoilsithe, ar ina leith a rinneadh áibhéil ar an bhfigiúr do speansais oibriúcháin. Ba é an figiúr ba chóir a bheith le feiceáil sna meastacháin ná €109,000.

vi Speansais sócmhainní agus trealaimh*Soláthar meastacháin €109,000; toradh €920,000*

Baineann an róchaitheamh €811,000 le hearráid neamhcheartaithe sna meastacháin fhoilsithe, ar ina leith a ganniontráladh an figiúr do speansais sócmhainní agus trealaimh. Ba é an figiúr ba chóir a bheith le feiceáil sna meastacháin ná €1.319 milliún. Baineann an tearc-chaitheamh €399,000 le moilleanna ar roinnt tionscadal TFC a thabhairt chun críche mar gheall ar athrú ar an tsamhail ceadúnúcháin agus infhaighteacht acmhainní teicniúla seachtracha TFC a theastaíonn chun na tionscadail a chur i gcrích.

viii Táillí dlí*Soláthar meastacháin €680,000; toradh €365,000*

Tharla an tearc-chaitheamh €315,000 mar gheall ar dheacracht le meastachán a dhéanamh go beacht faoi cathain a bheadh táillí dlí le híoc. Tá sé de cheart achomharc a dhéanamh chuig an Ard-Chúirt ar phonc dlí maidir le cinntí a dhéantar faoin reachtaíocht um Shaoráil Faisnéise agus faoin reachtaíocht um fhaisnéis comhshaoil agus d'fhéadfadh líon na n-achomharc a athrú ó bhliain go bliain. Féadfar cásanna a achomharc chuig cúirteanna níos airde freisin.

Clár A Feidhm an Ombudsman/Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá	6,368	6,530	5,531
A.2	Riarachán – neamhphá	1,067	943	776
		7,435	7,473	6,307

Clár B An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán – pá	1,372	1,065	1,077
B.2	Riarachán – neamhphá	620	379	448
		1,992	1,444	1,525

Clár C Oifig an Choimisinéara Faisnéise/Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá	2,493	2,052	1,777
C.2	Riarachán – neamhphá	873	465	834
		3,366	2,517	2,611

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasáí-i-gcabhair

		2022		2021
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
1	Leithreasáí-i-gcabhair	35	73	26
2	Fíneálacha íocaíochta seasta faoi alt 21 den Acht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015	60	69	66
3	Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí	410	328	274
Iomlán		505	470	366

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Stáitchiste

	2022	2021
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Bailithe	—	4
Aistrithe chuig an Stáitchiste	—	(4)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	—	—

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2022	2021
Líon foirne ag deireadh na bliana	<u>149</u>	<u>134</u>

5.2 Pá

	2022	2021
	€000	€000
Pá	8,865	7,719
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	22	34
Ragobair agus tinreamh breise	3	5
ÁSPC an fhostóra	<u>757</u>	<u>627</u>
Pá iomlán	<u>9,647</u>	<u>8,385</u>

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2022	2021
			€	€
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	4	1	12,046	11,514
Ragobair agus tinreamh breise	3	—	1,589	3,178
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	2	—	6,477	—

5.4 Foireann na hOifige de réir banda pá

Tá líon na bhfostaithe de chuid na hOifige a raibh a sochair iomlána fostaithe (lena n-áirítear bunphá, liúntais agus ragobair, gan ÁSPC an fhostóra agus costais phinsin an fhostóra a áireamh) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus a tháinig faoi gach banda €10,000 ó €60,000 ar aghaidh mar a leanas.

Bandaí pá (€)		Líon na bhfostaithe	
Ó	Go	2022	2021
20,000	59,999	86	90
60,000	69,999	11	11
70,000	79,999	16	16
80,000	89,999	17	13
90,000	99,999	10	1
100,000	109,999	2	4
110,000	119,999	3	1
140,000	149,999	—	1
160,000	169,999	1	—
170,000	179,999	1	—
190,000	199,999	—	1

5.5 Luach saothair agus sochair an Oifigh Cuntasaíochta

Seo a leanas luach saothair agus sochair inchánach an Oifigh Cuntasaíochta don bhliain airgeadais.

	2022	2021
	€000	€000
Bunphá	<u>168</u>	<u>145</u>

Tá tuarastal an Oifigh Cuntasaíochta ag grád an Rúnaí Chúnta. Níl luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse ar áireamh san fhigiúr thuas. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina comhalta den scéim aoisliúntais iar-1995 do státseirbhísigh bhunaithe agus ní théann a teidlíochtaí chun sochair phinsin thar théarmaí caighdeánacha na scéime sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'foc an Oifig sa bhliain

Maidir le hagóidí dlíthiúla reachtúla, achomhairc, athbhreithnithe breithiúnacha, ionchúisimh agus imeachtaí dlí eile nach mbaineann le héilimh ó fhostaithe nó ó dhaoine den phobal.

	2022	2021
Líon na gcásanna	19	27
	€000	€000
Costais dlí na hOifige féin	160	402
Íocaíochtaí a rinneadh leis an Oifig/thar a ceann		
Cúiteamh	—	—
Costais dlí	99	110
Costais eile	—	—
Iomlán	259	512

Costais charnacha na gcásanna a cuireadh i gcrích in 2022

Maidir le hagóidí dlíthiúla reachtúla, achomhairc, athbhreithnithe breithiúnacha, ionchúisimh agus imeachtaí dlí eile nach mbaineann le héilimh ó fhostaithe nó ó dhaoine den phobal.

Líon na gcásanna	21
	€000
Costais dlí na hOifige féin	396
Íocaíochtaí a rinneadh leis an Oifig/thar a ceann	
Cúiteamh	—
Costais dlí	77
Costais eile	—
Iomlán	473

6.2 Díscríobh

	2022	2021
	€000	€000
larmhéid an chuntais fionraí maidir leis an bpas taistil	7	—